

Til Folketingets uddannelsesudvalg

Allerup d. 21/3 2006

Ny læreruddannelse – et praksisnært eksempel til overvejelse.

I regeringens udspil til ny læreruddannelse er det målet, at "Lærere skal have en stærk faglighed og være eksperter i at undervise børn".

Spørgsmålet er hvordan uddannelsen kan opbygges, så det sker? I regeringens udspil om uddannelsens fagrække og opbygning, er følgende citater bekymrende, fordi de indeholder ideer, der vil forringe uddannelsen:

"dele af almen didaktik placeres i linjefagene"

"Dele af fællesfagene (de pædagogiske) kan – udover at være grundelementer – indgå som elementer i linjefagene".

Læreruddannelsen er i dag præget af **en integrativ faglig-pædagogisk tænkning**. Det betyder at almen didaktik opfattes som et selvstændigt fag, der rejser temaer og problemstillinger om undervisning og læring. Det gør faget med adresse til linjefagene, som derfor må overveje forhold vedr. undervisning i faget. De studerende skal integrere faglige og almen didaktiske overvejelser for at blive eksperter i at undervise i faget.

Eksempel: I almen didaktik arbejdes der med: "Efter hvilke principper kan et indhold udvælges og tilrettelægges? En dag handler det om det eksemplariske princip. De studerende har medbragt deres undervisningsplaner fra praktik. De bliver nu bedt om at overveje 1) hvilken **generel** faglig indsigt de ønskede eleverne skulle få, og 2) hvilke **konkrete** eksempler / aktiviteter der blev anvendt, for at nå den ønskede indsigt. En praktikgruppe som i matematik havde undervist i regneark var noget frustrerede. Deres elever havde jo arbejdet med regneark, fordi de skulle lære at bruge regneark. Læreren i almen didaktik udfordrede dem igen: Består regnearket ikke af noget matematik? Joh, eleverne skulle skrive hvad de ønskede, der skulle ske med tallene (f.eks. addition, i matematik kaldes det at opstiller en funktion.). Aha, eleverne kan altså lære om funktioner ved at arbejde med regneark.

Efter denne lille undervisningssituation er disse studerende på vej til at blive eksperter i at undervise i faget matematik – **styrket faglighed gennem almen didaktik**. Det sker fordi læreren i faget almen didaktik i kraft af sin faglighed rejser en problemstilling i forhold til undervisning i linjefaget. Det er at arbejde integrativt. En forudsætning for at arbejde integrativt er, at der er mindst to fag at integrere. Fag konstitueres af mål- og indholdsbeskrivelser, og af lærere, der er fortrolige med fagligheden. Hvis dele af almen didaktik placeres i linjefagene, vil denne anden faglige synsvinkel vedr. at undervise, ikke længere komme udefra og se ind på linjefaget, men blive opslugt og dermed forsvinde som en særlig almen didaktisk synsvinkel på linjefaget. Det er desuden en anerkendt opfattelse, at fagdidaktik opstår i relationsfeltet mellem faget og almen didaktik – fagdidaktik kan ikke opstå ud af faget selv.

I en ny læreruddannelse er det derfor vigtigt at skelne mellem:

1. om dele af almen didaktik placeres i linjefagene (som der står i regeringens udspil)
  2. om almen didaktik og linjefagene er selvstændige fag, som skal integreres (som mit eksempel viser)
- Ad. 1: vil forringe uddannelsen, og i øvrigt kræve enorme udgifter til efteruddannelse af linjefaglærere, som reelt skal være eksperter i to fag (hvis det er det, der ligger i forslaget).
- Ad. 2: vil styrke uddannelsen, hvis der stilles krav om integration. Seminarielærerne kan forblive eksperter på ét fag, og forstå at arbejde integrativt.

I den integrative tænkning ligger for øvrigt også, at det formelle omfang af et linjefag (årsværk) ikke er udtryk for hvor meget undervisning de studerende reelt har haft i tilknytning til linjefaget, idet den tid der undervises i de pædagogiske fag også bidrager til at styrke de studerendes faglighed.

NB. Jeg betragter almen didaktik som 'et pædagogisk syntesefag', som også inddrager og samler overvejelser fra fagene Skolen i Samfundet, psykologi og pædagogik.

Med venlig hilsen og god fornøjelse med arbejdet

Karsten Agergaard, seminarielektor i almen didaktik, CVU Fyn, Odense Seminarium.

